

El sector elèctric català a la recerca d'un *holding* mixte

Alta tensió

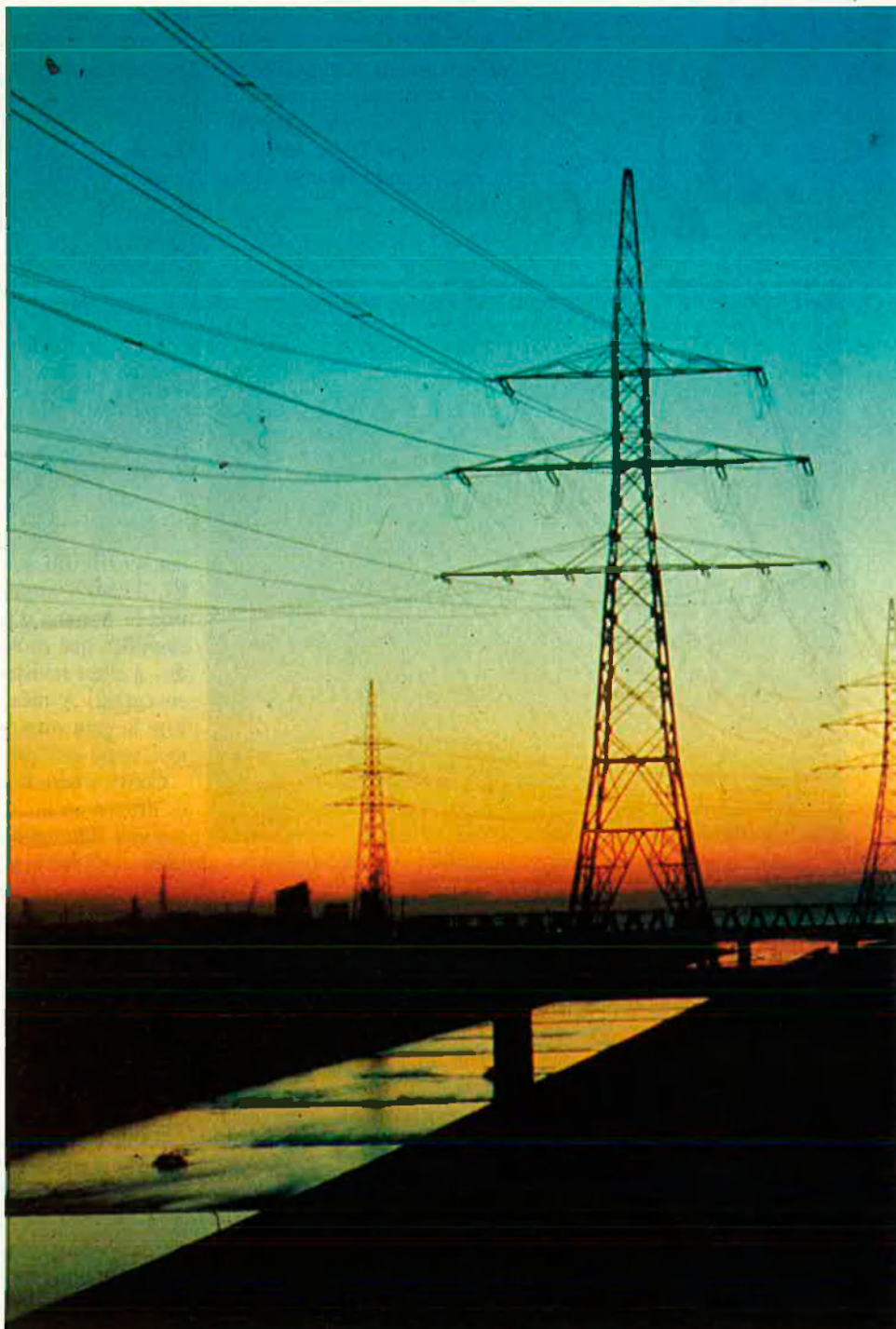
El Mercat Únic de l'Energia del 1993 demanarà una millor racionalització de la producció: les catalanes Enher, Fecsa i Hidruna negocien les bases del futur *holding* elèctric i Lluís Magana es perfila com l'home clau de l'operació.

La composició final del futur *holding* català d'electricitat, que pot quedar enllestit abans de finals d'any, aglutinarà els interessos dels sectors públic i privat a parts iguals, segons es desprèn de les converses que mantenen actualment els grans del sector al Principat, com són **Hidruna** (Hidroeléctrica de Catalunya) **Enher** (Empresa Nacional Hidroeléctrica Ribagorzana) i **Fecsa** (Fuerzas Eléctricas de Catalunya). Amb aquesta fórmula, encara pendent de confirmar-se al llarg dels mesos vinents, es pretén contentar tot-hom.

L'empresa pública **Endesa** (grup INI) serà amb tota seguretat el principal escull a salvar o, més ben dit, la part més difícil de convèncer per la situació de privilegi sobre tarifes de què gaudeix actualment. El 91% del capital d'Enher pertany a Endesa, que al mateix temps és el major accionista de Fecsa, amb el 10 per cent de les accions. La resta de les accions de Fecsa estan molt repartides i així Hidrola (5'2%), Iberduero (8'9%), Banco de Santander (5%), Sevillana (3%), Banco de Crédito Industrial (4%), La Caixa (4%), Unión-Fenosa (3%) i Banesto (3%) són alguns dels altres accionistes.

Endesa va obtenir l'any passat 48.000 milions de pessetes de beneficis. Més del 60 per cent dels seus guanys totals, uns 78.000 milions de pessetes, gràcies al règim especial de què gaudeix per al càlcul de les seves retribucions, segons recollia fa uns dies un estudi encarregat per la patronal del sector, **Unesa**. Segons s'afirma al document, "aquest plus és suportat pels consumidors finals via tarifa, fins el límit possible, o bé per la resta de les empreses o subsistemes de cicle complet" (les empreses que alhora produeixen, transporten i distribueixen l'energia elèctrica).

Entre els experts del sector hi ha la certesa que aquesta situació de privilegi no

pot continuar més enllà del 1993, quan començarà a funcionar el Mercat Únic de l'Energia. Dues directives comunitàries en fan esment: la primera es refereix a la llibertat de moviment transfronterer de l'energia elèctrica i la segona, a la necessitat de millorar el parc de producció, disminuint inversions a nivell europeu, establint una mena de quotes, com ha esdevingut en el sector agrícola.

Aquesta és, sens dubte, una qüestió clau per a la reordenació del sector. Reordenació és, precisament, l'expressió que **Lluís Magaña** prefereix en contra d'al-

tres conceptes com ara fusions o adquisicions. El president de Fecsa està convençut que la reordenació es durà a terme durant els mesos vinents tot i que reconeix que les negociacions poden ser llargues, pel gran nombre d'interessos que hi ha en el sector. **Magaña** considera que "el que cal és racionalitzar el servei, simplificant-lo. Això es tradueix en una planificació conjunta per part dels diversos protagonistes. Hauríem d'enfocar les negociacions en el sentit de crear un *holding* de gestió, això no estaria gens malament".

HOME CLAU

El president de Fecsa és un dels homes més ben situats per parlar del passat, present i futur del sector elèctric. No és un endevinador, però sí que es pot dir que confia plenament en les seves possibilitats. No és en va que l'any 1986, quan Fecsa estava abocada a la suspensió de pagaments, **Magaña** va acceptar el repte de reflotar la companyia. Ha costat uns anys, però aquest valencià de 52 anys d'edat se n'ha sortit prou bé. Els 4.177 milions de pessetes de beneficis obtinguts per Fecsa durant el 1989 són tota una confirmació del sanejament dut a terme. És la primera vegada en sis anys que la primera empresa catalana del sector abandona el números vermells. Ara Fecsa té el 53 per cent del mercat català d'energia elèctrica i els beneficis previstos per a enguany pugen als 14.000 milions de pessetes. El nivell d'endeutament de la companyia continua sent alt —poc més de 500.000 milions de pessetes— tot i que ja s'ha començat a reduir.

En la darrera compareixença pública de **Magaña**, aquest va anunciar que en els darrers sis mesos han canviat de mans un total de 58,5 milions d'accions de la companyia, la qual cosa equival al 47 per cent. Tot i que el president de Fecsa va assegurar que no sabia qui eren els compradors, tot fa suposar que aquestes compres a la borsa tenen a veure amb la futura reordenació del sector. És possible que tant **Endesa**, com **Hidrola** i **Iberduero**, hagin comprat accions per assegurar-se una bona posició en la nova estructura del sector. No es descarta tampoc que algunes companyies estrangeres, com l'alemanya **RWE**, hagin adquirit alguna participació.

Hidroelèctrica de Catalunya (**Hidruña**), presidida per **Inigo de Oriol**, també ha obtingut beneficis durant el darrer any, concretament 1098 milions de pessetes. El principal repte d'ambdues és ara unir-se al destí d'**Enher**, que el passat exercici el va saldar amb un superàvit de 4.937 milions de pessetes. L'eix central de les negociacions en què participen **Endesa**, **Hidrola** i **Iberduero** es basa en la reordenació del sector elèctric en les àrees nord, centre-nord, Aragó i Catalunya.

Els temps de les fortes inversions que generaven també un endeutament més gran semblen haver quedat enrera. En el sector existeix una mena d'acord general en el sentit que cal subjectar les inver-

Diccionari ortogràfic i de pronúncia

Diccionaris complementaris
de la llengua.

ENCICLOPÈDIA
CATALANA

Altres diccionaris de pròxima aparició dins
d'aquesta col·lecció:

- **Diccionari visual**
- **Diccionari d'abreviacions**

DIGEC, S.A. - Diputació, 250 - Tel. 302 71 18 - 08007 Barcelona

Lluís Magana, president de FECSA, Feliciano Fuster, president d'ENDESA.

sions i atendre els increments de demanda amb el parc de què es disposa, promovent, per exemple, una nova generació d'energia elèctrica. Tot dependrà del contingut final del nou PEN (Pla Energètic Nacional) i del volum d'inversió que prevegi, amb els respectius nivells de producció/demanda.

ENERGIA ELECTORAL

L'elaboració del PEN, que s'haurà de presentar al Congrés dels Diputats abans de finals d'any, s'ha constituït en un dels temes més espinosos per a l'executiu de **Felipe González**, tal i com es desprèn dels esborranys que s'han redactat. En aquests, es parla de contemplar la inversió en noves centrals nuclears amb una prudència extrema. Tot això contrasta clarament amb la proposta que va fer el president de la companyia Sevillana de Electricidad, **Fernando de Ybarra**, fa uns dies, en el sentit de crear un *holding* nuclear en què prendrien part les altres companyies del sector. Aquest projecte quedaria supeditat, però, a la decisió que el govern prengui sobre la central de Valdecaballeros, si es tanca definitivament o no. El president de Sevillana ha amenaçat amb demanar les corresponents indemnitzacions a l'administració si no es poden continuar les obres, a causa de les fortes inversions que s'hi han abocat

Principals participacions a les nuclears catalanes

	Fecsa	Enher	Hidruna	Hidrola	Endesa
Vandellòs I	29%	23%	23%		
Vandellòs II				28%	72%
Ascó I	60%				
Ascó II	45%				

(uns 370.000 milions de pessetes). La voluntat d'**Ybarra** és la d'involucrar les principals companyies del sector, públiques i privades, que tinguin interessos en l'àmbit nuclear. Fecsa té el 29 per cent de Vandellòs I a través de **Hifrensa**; Enher té el 23 per cent i Hidruna el 23 per cent. A Vandellòs II, el capital està repartit entre la pública Endesa, amb el 72 per cent, i Hidrola, amb el 28 per cent restant. A la central d'Ascó I Fecsa té majoria —el 60 per cent—, mentre que, a Ascó II, hi té el 45 per cent.

L'energia nuclear va representar el 1989 el 38 per cent de la producció d'energia elèctrica de l'estat. Dels 137.800 kilovats/hora que es van produir l'any passat, el 13'5 per cent va provenir de les centrals hidràuliques, el 43 per cent del carbó, el 40,8 per cent, de l'energia nuclear, i el 2,7 per cent, del fuel o del gas. Malgrat la preponderància que encara té l'energia d'origen nuclear a l'estat, el sector guerrista, majoritari dins el

PSOE, estudia proposar en el proper Congrés Federal del partit —el mes de novembre— l'abandonament del programa nuclear a l'estat i la seva progressiva substitució per altres fonts d'energia. Aquesta proposta duu implícita la continuació de l'actual moratòria que afecta un total de cinc centrals nuclears. La sensibilització social que hi ha arreu del món envers les nuclears sembla haver convençut el govern socialista de buscar noves fonts d'energia o de potenciar les de tipus més tradicional.

Enguany, les inversions totals en energies renovables (minihidràulica, biomassa, RSU, eòlica, solar, i geotèrmica) representaran 18.300 milions de pessetes a l'estat espanyol, segons un estudi elaborat per l'IDAE (Institut per a la Diversificació i l'Estalvi d'Energia), la qual cosa significarà un augment del 48 per cent sobre les previsions que s'havien fet inicialment.

Frederic Rovira